

Diagnoza zjawiska przemocy w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu piaseczyńskiego.

Wykonana przez Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii
ROK 2018.

Wstęp

Do udziału w programie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej zakwalifikowano 5 szkół powiatu piaseczyńskiego. W marcu przeprowadziliśmy 6 dwugodzinnych spotkań warsztatowych w następujących placówkach: Liceum Ogólnokształcące Zespołu Szkół im. Szarych Szeregów w Tarcynie, Zespół Szkół nr 1 w Piasecznie, Zespół Szkół nr 2 im. Emilii Plater w Piasecznie, Zespół Szkół Zawodowych im. E. Gierczak w Górze Kalwarii i Zespole Szkół RCKU im. E. Plater – Zyberkówny w Piasecznie.

Tematykę i metody prowadzenia zajęć dostosowaliśmy do potrzeb, deklarowanych przez zgłaszające się szkoły. Spotkania dotyczyły interwencji kryzysowej, przemocy w rodzinie i cyberprzemocy, a także przeciwdziałaniu zachowaniom ryzykownym. Podczas warsztatów poprosiliśmy uczestników o wypełnienie anonimowej ankiety. Została ona przygotowana w celu oszacowania zjawiska przemocy oraz jego percepcji wśród młodzieży.

Zebrane dane przeanalizowano i ujęto w formie Diagnozy zjawiska przemocy w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu piaseczyńskiego.

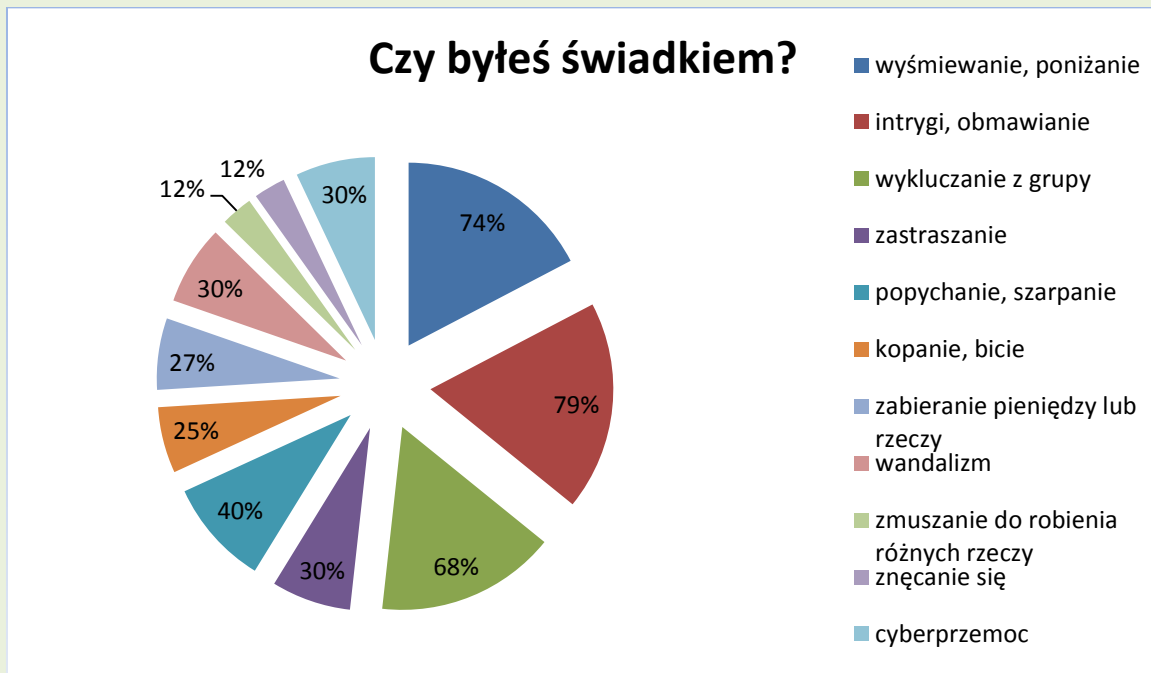
Skala zjawiska przemocy (analiza badania ankietowego)

Z analizy ankiet wynika, że zjawiska agresji i przemocy występują w szkołach pod różnorodną postacią. Młodzież obserwuje, stosuje i doświadcza agresji fizycznej, psychicznej oraz form cyberprzemocy.

Wszyscy ankietowani byli świadkami co najmniej jednego incydentu naruszającego czyjeś granice i będącego formą agresji lub przemocy.

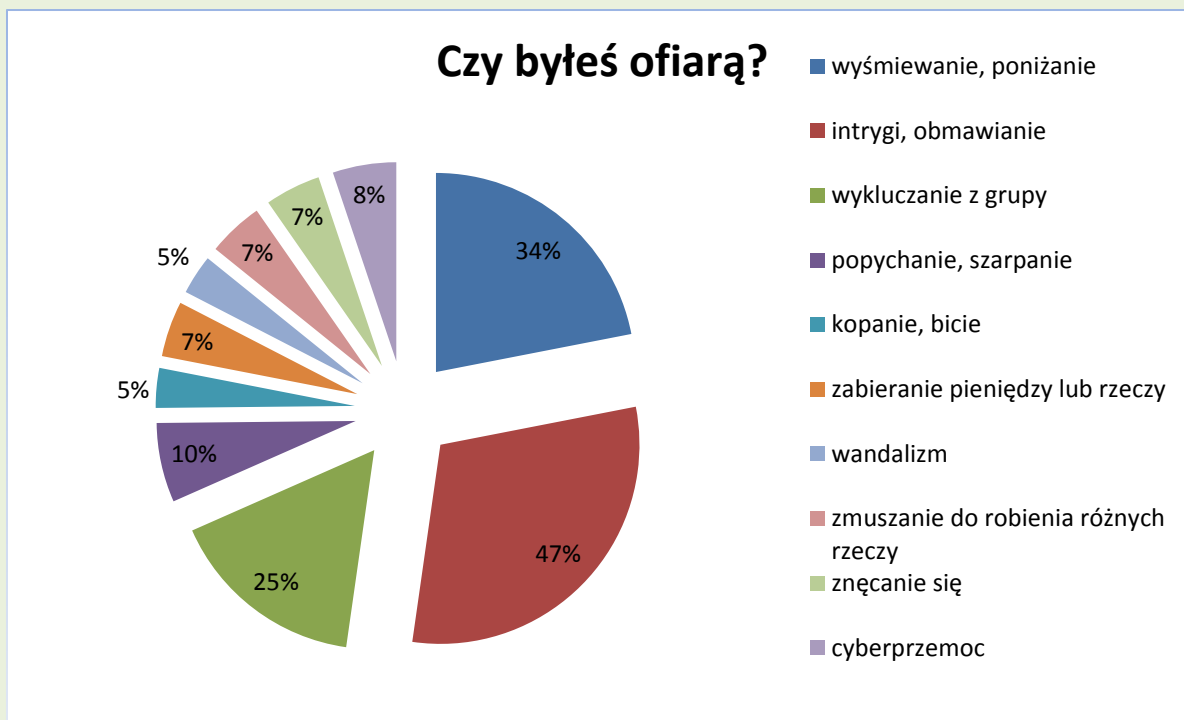
Najpowszechniejszym zjawiskiem jest wyśmiewanie i poniżanie słowne – jego świadkami było 74 procent ankietowanych oraz obmawianie za plecami i intrygi – 79 procent. 68 procent uczniów obserwowało wykluczanie osób z grup rówieśniczych. 40 procent uczniów było świadkami popychania i szarpania na terenie szkoły. 30 procent widziało zastraszanie, niszczenie rzeczy (innych uczniów lub mienia placówki) oraz cyberprzemoc.

Rozkład odpowiedzi na pytanie: **Czy byłeś świadkiem poniższych zachowań na terenie szkoły?** wygląda następująco:

Mniejsza liczba uczniów deklaruje doświadczenie przemocy lub agresji. Jednak wyniki w tym zakresie także potwierdzają istnienie problemu. 47 procent badanych było obmawianych za plecami. 34 procent uczniów przyznało, że doświadczyło wyśmiewania i poniżania słownego. 25 procent ma doświadczenia związane z wykluczeniem z grupy, unikaniem.

Odpowiedzi na pytanie: **Czy doświadczyłeś poniższych zachowań?** Wyglądają następująco:

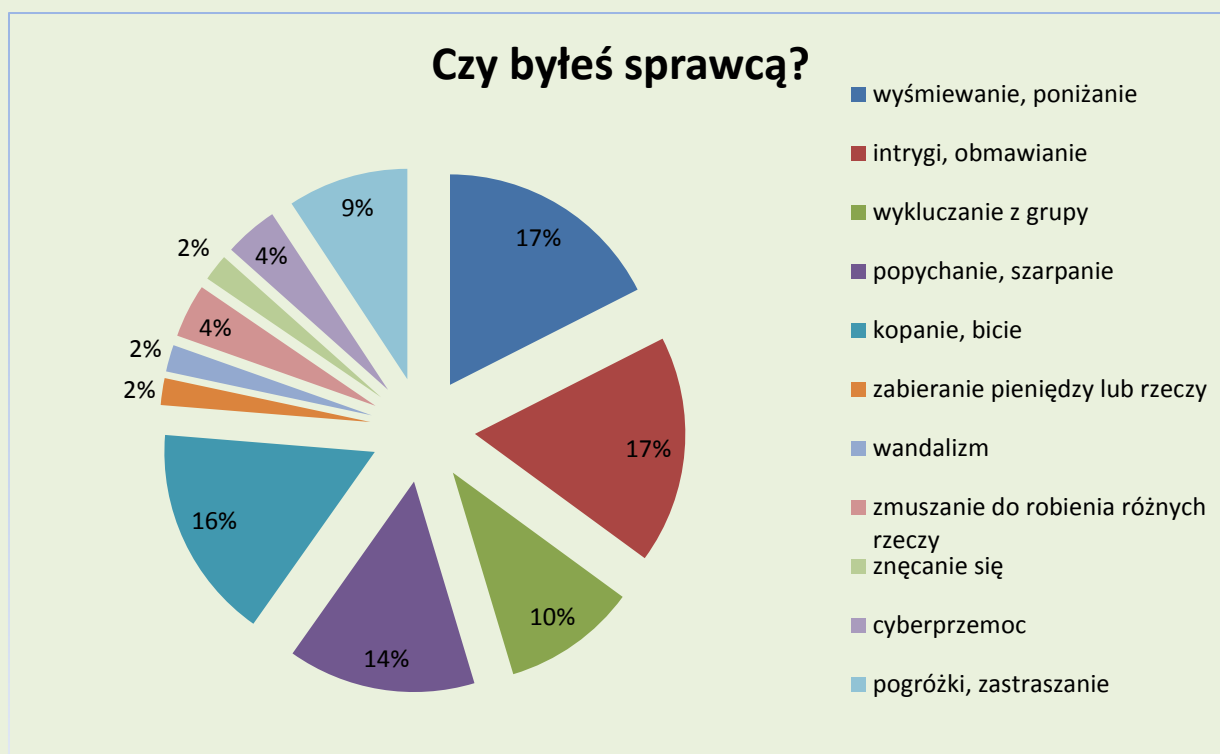

Ankietowani zostali zapytani o swoją reakcję na powyższe zdarzenia. Aż 74 procent z nich nie powiadomiło nikogo o tych incydentach. Osoby, które zgłosiły przemoc tylko w połowie przypadków uzyskały skuteczną pomoc.

Najczęściej informowano przyjaciół (55 procent wskazań) i rodziców - 26 procent. 24 procent badanych zgłosiło przemoc nauczycielowi, a 11 procent pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.

Ponad 40 procent uczniów przyznało, że zastosowało agresję lub przemoc na terenie szkoły. Najwięcej osób przyznało się do wyśmiewania i poniżania słownego - 17 procent oraz obmawiania za plecami i intryg - również 17 procent.

Odpowiedzi na pytanie: **Czy stosowałeś poniższe formy agresji i przemocy?** kształtują się następująco:

Podsumowując powyższe dane można stwierdzić, że prawie 80 procent uczniów było świadkami agresji i przemocy w szkole. Znaczny odsetek doświadczył przemocy (ponad jedna trzecia uczniów). Są także osoby, które przyznają się do takich incydentów – kilkanaście procent uczniów zastosowało przynajmniej jedną z form agresji/przemocy.

Należy jednak dodać, że aż 88 procent uczniów czuje się w swoich szkołach bezpiecznie. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że 12 procent z ankietowanych może czuć w szkole lęk i niepokój o swoje bezpieczeństwo.

Zapytano ankietowanych o zjawisko przemocy poza szkołą. Świadkiem różnych form przemocy było aż 70 procent badanych. Prawie 40 procent doświadczyło przemocy. Tylko 40 procent z nich powiadomiło kogoś o tym fakcie.

Rekomendacje:

Uczniowie zbyt rzadko informują o incydentach przemocy. Należy zwiększać świadomość w zakresie mechanizmów działania przemocy, jej wpływu na ofiarę i sprawcę. Należy podnosić skuteczność reagowania na przemoc. Niska zgłaszalność może być wywołana nie tylko niepisanyymi normami rówieśniczymi – z rozmów podczas warsztatów wynika, że uczniowie nie zgłaszają niewłaściwych zachowań, gdyż nie otrzymują realnej pomocy.

Należy uświadamiać wychowanków w zakresie stosowania przez nich form przemocy psychicznej. Jej skala jest bardzo duża. Często zachowania typu: obmawiania, intrygi, wykluczanie z grupy, nie są definiowane i rozumiane przez uczniów jako przemoc. Może prowadzić to do poważnych zagrożeń. Należy egzekwować właściwe zachowanie w tym obszarze.